

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-11-24
Besvaras senast
2025-12-09

Till infrastruktur- och bostadsminister Andreas Carlson (KD)

2025/26:184 En tunnel under Södertälje kanal

Sverige befinner sig i ett nytt säkerhetspolitiskt läge. I Södertälje kommun finns flera företag som är vitala för totalförsvarets behov. Kommunen utgör samtidigt en nod för stora strategiska trafikprojekt för såväl Stockholms som landets försörjning och totalförsvaret. För dessa bär staten ansvaret. Det handlar främst om motorvägsbron som binder samman E4 och E20 och är central för försörjningen av Stockholmsområdet men även via Förbifart Stockholm för transporter till/från norra Sverige.

Mälarbron och Saltsjöbron utgör i dag möjliga reservleder, men de är samtliga lika lätta att slå ut som motorvägsbron. Riskerna med en strategisk infrastruktur som är lätt att slå ut har med önskvärd tydlighet visat sig i Ukraina. Reservbroarna är i dag en återkommande källa till osäkerhet och problem när de behöver användas i stället för motorvägsbron, och då är det i fredstid. Till det ska läggas de omfattande problem som följt av förseningar i den omläggning av slussen och kanalen genom Södertälje som Sjöfartsverket ansvarar för – ännu en strategisk förbindelselänk för hela Mälardalen som lätt kan slås ut med betydande konsekvenser.

Sårbarheten är hög gällande alla förbindelser genom Södertälje. E4/E20-sträckans sårbarhet i fredstid blev uppenbar för alla på midsommaraftonen den 24 juni 2016. Då fick många bilister fira aftonen på ett oväntat sätt – på E4:an. Bron över Södertälje kanal i södergående riktning var till följd av en olycka avstängd och skulle så vara länge. Det var komplicerat, både att återställa och för alla drabbade företag och bilister som fick svårt att nå sina mål. Läget var smått kaotiskt och kom att bli dyrbart för många. För Södertäljeborna blev det bara ännu en i raden av belastningar då kvarvarande broar för stadens trafiknät korkades igen. När sedan påfarten från Viksängsleden till Saltsjöbron fick stängas för lokal trafik återstod Mälarbron med en vägbana avstängd för reparation. Den situation som rådde visar återigen hur sårbar sträckan förbi Södertälje kanal är. Utan byggnationen av Saltsjöbron hade läget blivit katastrofalt. Detsamma hade gällt om Saltsjöbron samtidigt blivit skadad. Och detta var i fredstid.

Frågan om den strategiska infrastrukturens sårbarhet måste i dagens säkerhetspolitiska läge ges väsentligt större utrymme och prioriteras upp i den statliga infrastrukturplaneringen inför kommande planperiod. Vad händer i en krigssituation? Södertälje har med Scania och Astra Zeneca viktiga företag för

totalförsvaret och för hela landet. Vad görs om kriget kommer eller om olyckan är framme och ett sabotage eller terrordåd sker? Hur ser planeringen ut, och vilka åtgärder ska omedelbart dras igång? Här gäller det två av våra europavägar och Stockholmsregionens försörjning.

Kostnaden för brohaverier är betydande för hela samhället och självklart för näringslivet. I stället för broar krävs i strategiska lägen en övergång till tunnlar, så även under Södertälje kanal. Detta måste prioriteras och bli en del av den långsiktiga planeringen för hållbar infrastruktur i Stockholmsregionen och för totalförsvaret. Det räcker inte med Förbifart Stockholm om färden till förbifarten via E4 och E20 stoppats i Södertälje. Planerna som nu föreligger innebär att trafikkaoset runt Södertälje kanals överfarter blir både långvariga och kännbara för hela Stockholmsregionen, för vårt land och för våra världsledande företag samtidigt som totalförsvarets behov inte tillgodoses. Motorvägsbron i Södertälje är Sveriges tredje mest trafikerade bro och en strategisk länk till Förbifart Stockholm som går i tunnel under Mälaren för att höja infrastrukturens säkerhet för hela landet.

Med hänvisning till vad som här anförts vill jag fråga infrastruktur- och bostadsminister Andreas Carlson följande:

1. Är ministern beredd att ge ett uppdrag till Trafikverket att påskynda en planering för en tunnel under Södertälje kanal?
2. Planerar ministern att vidta några åtgärder för att öka totalförsvarssäkringen för infrastrukturen runt Södertälje kanal, och i så fall vilka?
3. Avser ministern att vidta några åtgärder för att höja säkerheten i gränssnittet under Södertälje kanal, och i så fall vilka?

.....

Kerstin Lundgren (C)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren